

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikator produktu:

Nazwa handlowa: **Kationowe emulsje asfaltowe: JASBIT C60B3 ZM, JASBIT C60B5 R , JASBIT C65B3 PU/RC, JASBIT C69B3 PU, JASBIT C65BP3 PU/RC, JASBIT C69BP3 PU.**

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1 Zastosowania zidentyfikowane: kationowe emulsje asfaltowe są stosowane do budowy i utrzymania nawierzchni drogowych

1.2.2 Zastosowania odradzane: brak

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

LOTOS Asfalt Sp. z o.o.
80-718 GDAŃSK, ul. Elbląska 135
oraz
38-200 JASŁO, ul. 3-go Maja 101
<http://www.lotosasfalt.pl>
reach@grupalotos.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego:

LOTOS Straż i Zakładowy Punkt Alarmowy: 058-308-74-44, 058-308-81-99, 058-308-81-09; 013 44 66 222 *telefony czynne całą dobę.*

Sekcja 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny:

Klasyfikacja zgodna z Dyrektywą 1999/45/WE:

Zgodnie z kryteriami klasyfikacji dla mieszanin oraz na podstawie analizy wyników badań i danych literaturowych określono klasyfikację produktu oraz identyfikację zagrożeń (Sekcja 15 poz. 15.1.3-15.1.6):

R52/53 Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

2.2 Elementy oznakowania:

Oznakowanie zgodne z Dyrektywą 1999/45/WE:

R52/53 Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

S61 Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki

Produkt zawiera *kwasy tłuszczowe*. Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

2.3 Inne zagrożenia:

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.

Podczas prac z gorącym produktem istnieje niebezpieczeństwo oparzeń termicznych.

Produkt może powodować podrażnienie układu oddechowego w przypadku, gdy występuje w postaci mgły olejowej lub w postaci gorących oparów, lub po połknięciu. Badania przeprowadzone dla podobnych produktów nie wykazały działań szkodliwych dla oczu lub wykazały występowanie lekkich podrażnień.

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Substancje:

3.2 Mieszanki:

Numer			Stężenie [% m/m]	Nazwa substancji	Klasyfikacja substancji	
rejestracji	CAS	WE			DSD*	CLP**
niedostępny	92045-37-9	295-418-5	< 0,8	Frakcja naftowa; szeroka frakcja z destylacji atmosferycznej; frakcja naftowa destylacji zachowawczej	R10; R66; Xn, R65; R52;	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304;
01- 21119537182 -45-XXXX	64742-31-0	265-132-5		Destylaty lekkie zobojętniane chemicznie; frakcja naftowa niespecyfikowana	Xi, R38; Xn, R65; N, R51-53;	Skin Irrit.2, H315; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411;
niedostępny	68650-79-3	272-047-7	< 0,25	Amidy, N-[3-(dimetyloamino)propylo]	C, R35; N, R50-53;	Skin Corr. 1A, H314; Aquatic Chronic 1, H410;
niedostępny	64742-94-5	265-198-5	< 0,25	Kwasy tłuszczowe; C8-22; produkty reakcji z poli C2-3 alkilenopoliaminami i etanolaminami	C, R35; R43; N, R50-53;	Skin Corr. 1A, H314; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 1, H410;
niedostępny	68647-90-5	271-976-5	< 0,2	Kwasy tłuszczowe; C18 i C18 nienasycone; sole potasowe	C, R34;	Skin Corr. 1B, H314;
01- 2119494219- 28-XXXX	10043-52-4	233-140-8	< 0,2	Chlorek wapnia	Xi, R36;	Eye Irrit.1, H319;

*Dyrektywa 67/548/EEC

**Rozporządzenie (WE) Nr 1272/2008

Sekcja 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1 Opis środków pierwszej pomocy:

Przez drogi oddechowe:

Jeśli obserwuje się szkodliwy wpływ oparów na poszkodowanego, należy wyprowadzić lub wynieść go z zagrożonego miejsca na świeże powietrze. Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zapewnić poszkodowanemu spokój i ciepło (okryć kocami). Kontrolować jego oddech i tętno. Przy występowaniu zaburzeń w oddychaniu podawać tlen. W przypadku zatrzymania oddechu stosować wczesną resuscytację krążeniowo - oddechową, po uprzednim oczyszczeniu jamy ustnej z ciał obcych i śluzu.

W przypadku kontaktu ze skórą:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Miejsce kontaktu, a w razie potrzeby całe ciało, należy dokładnie umyć wodą z mydłem, o ile nie ma oparzeń gorącym produktem.

Do mycia **nie wolno** używać rozpuszczalników organicznych takich jak: nafta, lekkie destylaty czy benzyna.

W przypadku kontaktu gorącego produktu ze skórą oparzone miejsce należy **natychmiast** zanurzyć w zimnej wodzie lub poddawać działaniu strumienia bieżącej zimnej wody przez co najmniej 10 minut.

Jeśli produkt wnikał pod ciśnieniem do tkanek podskórnych, należy natychmiast udzielić poszkodowanemu pomocy medycznej.

Po dostaniu się do oczu:

Natychmiast zdjąć szkła kontaktowe i przemywać oczy dużą ilością wody przez co najmniej 15 min. (przy odwiniętych powiekach).

W przypadku zanieczyszczenia tylko jednego oka - drugie chronić przed zanieczyszczeniem w trakcie przemywania. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko uszkodzenia rogówki.

Uwaga! Osoby narażone na skażenie oczu powinny być pouczone o konieczności i sposobie ich natychmiastowego płukania.

Spożycie / aspiracja:

Nie należy wywoływać wymiotów, gdyż istnieje możliwość przedostania się produktu do dróg oddechowych, co może powodować zachyłkowe zapalenie płuc, a to wymaga natychmiastowego leczenia.

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

W przypadku zanieczyszczenia jamy ustnej wypłukać ją dokładnie wodą, aż zniknie smak produktu.

W przypadku wystąpienia wymiotów położyć poszkodowanego twarzą do ziemi w celu zmniejszenia ryzyka przedostania się produktu do oskrzeli i płuc. Jak najszybciej wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie produktu lub etykietę.

Wskazówka dla lekarza: U pacjenta nieprzytomnego płukanie żołądka należy przeprowadzić przez zgłębnik po uprzednim wykonaniu intubacji dotchawicznej. Kontrolować rytm pracy serca. Leczyć objawowo.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:

Krótkie podsumowanie informacji dotyczących ostrych i opóźnionych objawów oraz skutków narażenia: nie określono.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:

informacje dotyczące wskazań klinicznych i monitoringu medycznego w kierunku opóźnionych skutków: nie określono.

Sekcja 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze:

Odpowiednie środki gaśnicze:

Piana (tylko odpowiednio przeszkolony personel), mgła wodna (tylko odpowiednio przeszkolony personel), suchy proszek chemiczny, dwutlenek węgla, inne gazy obojętne (zgodnie z przepisami), piasek lub ziemia.

Niewłaściwe środki gaśnicze:

Nie stosować strumieni bezpośrednich na palący się produkt. Należy zapobiegać jednoczesnemu stosowaniu piany i wody na tej samej powierzchni, ponieważ woda niszczy pianę.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

Niepełne spalanie często powoduje powstawanie złożonej mieszaniny cząstek stałych i ciekłych unoszących się w powietrzu oraz gazów, w tym tlenku węgla oraz niezidentyfikowanych organicznych i nieorganicznych mieszanin. W przypadku znacznego stężenia związków siarki produkty spalania mogą również zawierać H₂S i SO_x (tlenki siarki) lub kwas siarkowy.

5.3 Informacje dla straży pożarnej:

W przypadku rozległego pożaru lub pożaru w miejscach ograniczonych czy też słabo wentylowanych należy stosować pełną ognioodporną odzież ochronną oraz autonomiczny aparat oddechowcy z maską pełną działający na zasadzie nadciśnienia.

Sekcja 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:

6.1.1 Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Pozostawać z dala od terenu wycieku. Zaalarmować personel ratowniczy. Stać pod wiatr.

6.1.2 Dla osób udzielających pomocy:

Powstrzymać lub opanować wyciek u źródła, o ile jest to bezpieczne. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwolnionym materiałem. W przypadku znacznego wycieku należy powiadomić mieszkańców terenów położonych z wiatrem. Jeśli jest to bezpieczne, wyeliminować wszystkie źródła zapłonu (np. elektryczność, iskry, ogień, pochodnie). W przypadkach, gdy zachodzi podejrzenie lub pewność niebezpiecznego wysokiego stężenia H₂S w wycieku produktu, mogą zostać nakazane działania dodatkowe lub specjalne, w tym ograniczenia dostępu, zastosowanie specjalnych środków ochrony lub procedur oraz przeprowadzenie szkolenia pracowników. W razie konieczności należy powiadomić odpowiednie władze zgodnie ze stosownymi przepisami.

Odzież i wyposażenie:

Niewielkie wycieki: zwykle odpowiednia jest standardowa antystatyczna odzież robocza.

Znaczne wycieki: pełen kombinezon z antystatycznego materiału odpornego na czynniki chemiczne. Rękawice robocze (najlepiej ochronne) zapewniające skuteczne zabezpieczenie przed czynnikami chemicznymi. Rękawice wykonane z polioctanu winylu nie są wodoszczelne, dlatego nie nadają się do zastosowania w nagłych wypadkach. Kask roboczy. Antystatyczne, antypoślizgowe obuwie ochronne. Okulary ochronne i/lub osłona twarzy, jeśli możliwe lub spodziewane jest zachłapanie oczu lub inne zetknięcie z nimi. Ochrona dróg oddechowych: w zależności od ilości rozlanej produktu oraz szacowanego zakresu narażenia można zastosować półmaskę lub pełną maskę oddechową z połączonymi filtrami przeciwpyłowymi/filtrami oparów produktu organicznych albo autonomiczny aparat oddechowy. Jeśli nie można w pełni ocenić sytuacji lub jeśli istnieje zagrożenie niedoborem tlenu, należy stosować wyłącznie autonomiczny aparat oddechowy.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiec przedostaniu się produktu do kanałów ściekowych, rzek i innych zbiorników wodnych lub przestrzeni podziemnych (tuneli, piwnic itd.).

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

6.3.1 Zalecenia dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się wycieku:

Na powierzchni ziemi: W razie konieczności otoczyć produkt wałem ochronnym z suchej ziemi, piasku lub innego materiału niepalnego. Znaczne wycieki można ostrożnie pokryć pianą (o ile jest dostępna), aby ograniczyć ryzyko pożaru. Zapewnić skuteczną wentylację wewnątrz budynków lub w przestrzeniach zamkniętych (jeśli dotyczy).

Na powierzchni wody: W przypadku niewielkich wycieków do wód zamkniętych, opanować produkt za pomocą barier pływających lub innego sprzętu. Zebrać rozlany produkt za pomocą specjalnych pływających absorbentów. O ile to możliwe, należy opanować duże wycieki na wodach otwartych za pomocą barier pływających lub innych środków mechanicznych. Jeśli to niemożliwe, należy kontrolować rozprzestrzenianie się wycieku i zebrać produkt za pomocą szumowania lub innymi stosownymi środkami mechanicznymi. Zastosowanie środków dyspergujących powinien zalecić specjalista i (jeżeli to konieczne) działanie to powinny zatwierdzić władze lokalne.

6.3.2 Zalecenia dotyczące likwidacji wycieku:

Na powierzchni ziemi: Zebrać rozlany produkt za pomocą odpowiednich, niepalnych materiałów. Zebrać niezwiązany produkt dostępnymi środkami. Przenieść zebrany produkt i inne zanieczyszczone materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzyskania lub pozbycia się ich w bezpieczny sposób. W przypadku skażenia gleby należy usunąć skażoną warstwę i poddać uzdatnieniu zgodnie z przepisami miejscowymi.

Na powierzchni wody: Zebrać odzyskany produkt i inne materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzysku lub pozbycia się w bezpieczny sposób.

6.3.3 Informacje na temat niewłaściwych metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się skażenia: nie określono.

6.4 Odniesienia do innych sekcji:

W stosownych przypadkach wskazuje się odniesienia do sekcji 8 i 13.

Sekcja 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

7.1.1 Zalecenia, dotyczące bezpiecznego stosowania:

Podczas prac z produktem należy przestrzegać ogólnych zasad i przepisów BHP i P. Poż.

Prace należy wykonywać w dobrze wentylowanych pomieszczeniach, unikając kontaktu produktu z oczami i skórą.

Należy unikać zrzutów do środowiska, nie wprowadzać do kanalizacji. Nie połykać.

7.1.2 Zalecenia dotyczące ogólnej higieny pracy:

Zapewnić wdrożenie odpowiednich czynności porządkowych. Trzymać produkt z dala od żywności i napojów. Podczas użytkowania produktu nie wolno spożywać pokarmów i napojów ani palić tytoniu. Po zakończeniu pracy z produktem dokładnie umyć ręce. Nie wolno dopuścić do gromadzenia się zanieczyszczonych materiałów w miejscu pracy ani trzymać ich w kieszeniach. Po zakończeniu zmiany roboczej zdjąć zanieczyszczoną odzież.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

Produkty mogą być magazynowane przez okres 4 tygodni od daty produkcji w temperaturze dodatniej; w zamkniętym zbiorniku lub beczkach metalowych przeznaczonych wyłącznie do składowania. Emulsje modyfikowane przechowuje się do 14 dni. W czasie magazynowania emulsji dopuszcza się powstawanie na ich powierzchni kożucha lub zagęszczanie przy dnie, które przed użyciem emulsji należy dokładnie wymieszać.

Produkt magazynować wyłącznie z materiałami tej samej klasy niebezpieczeństwa, z daleka od materiałów o właściwościach utleniających oraz kwasów i zasad mogących spowodować korozję pojemników.

Nie przechowywać produktu w pobliżu środków spożywczych i pasz.

Magazynować go we właściwie oznakowanych opakowaniach lub w zamkniętych zbiornikach stalowych chroniących produkt przed zawodnieniem i zanieczyszczeniem zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz gwarantujących ich stabilność. Nie wolno emulsji przewozić w opakowaniach stosowanych uprzednio do mineralnych materiałów sypkich lub chemikaliów, z wyjątkiem asfaltów (po wcześniejszym odpompowaniu).

Opakowania i zbiorniki należy ustawić w pozycji pionowej, zabezpieczyć przed upadkiem, uderzeniem lub mechanicznym uszkodzeniem, chronić przed nagrzaniem.

Pomieszczenia magazynowe powinny być chłodne dobrze wentylowane.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe: budowy i utrzymania nawierzchni drogowych.

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Parametry dotyczące kontroli:

8.1.1 Wartości graniczne narażenia NDS (podstawa prawna – sekcja 15 poz. 15.1.12)

	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]	NDSP [mg/m ³]	Uwagi
Asfalt naftowy- dymy*	5	10	-	W warunkach, gdy nie powstają mgły i opary - nie dotyczy
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)**	0,002			

8.1.2 Informacje nt. obecnie zalecanych procedur monitorowania:

Postępować zgodnie z przepisami w zakresie monitoringu czystości powietrza oraz np. według następujących polskich norm: PN-Z-04008-7:2002 „Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników”;

8.1.4 Wartości DNEL i PNEC: brak danych

8.2 Kontrola narażenia:

Przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy: na stanowisku pracy nie wolno jeść ani pić, a po każdorazowym zakończeniu pracy należy umyć ręce (a w razie potrzeby całe ciało). Jako środki myjące należy stosować gorącą wodę i mydło. **Nie należy** używać rozpuszczalników organicznych; nie stosować produktu w pobliżu źródeł zapłonu i rozgrzanych powierzchni, unikać otwartego ognia; W strefie zagrożonej wybuchem stosować odzież, rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej; przestrzegać czystości odzieży ochronnej.

8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli:

Stosować wentylację ogólną pomieszczeń oraz wentylację miejscową wywiewną usuwającą pary z miejsc ich emisji. Wywiewniki wentylacji ogólnej powinny znajdować się w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze, a wentylacja miejscowa przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej. Wentylacja miejscowa jest niezbędna w przypadku powstawania mgieł i oparów.

8.2.2 Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:

- ochrona oczu lub twarzy: Nie wymaga się specjalnej ochrony, chociaż dobrym zwyczajem jest stosowanie okularów ochronnych a w przypadku zagrożenia rozpryskiwaniem - pełnej osłony głowy, twarzy i szyi.
- ochrona skóry: W celu zminimalizowania ewentualnego ryzyka zaleca się stosowanie odzieży ochronnej oraz olejoodpornych rękawic (np. nitylowe) i obuwia roboczego przystosowanych także do kontaktu z gorącymi przedmiotami.
- ochrona dróg oddechowych: Nie wymaga się specjalnego zabezpieczenia, nie należy jednak wdychać par produktu. Jeżeli istnieje ryzyko narażenia na kontakt ze stężonymi oparami należy stosować maskę ochronną z pochłaniaczem typu A.
- zagrożenia termiczne: Rękawice powinny być termoodporne i izolowane termicznie, jeśli możliwe lub spodziewane jest zetknięcie się z gorącym produktem.

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska: brak

Sekcja 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Wygląd:	Ciecz w temperaturze 10 -95°C; ciało stałe; kolor brunatny, brązowo-czarny
Zapach:	naftowy
Próg zapachu:	Nieokreślony
pH:	Nie dotyczy
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	Wartości temperatury topnienia/krzepnięcia nie mają zastosowania dla produktów naftowych.
Początkowa temp. wrzenia [°C]; zakres temperatur wrzenia [°C]:	Brak danych
Temperatura zapłonu [°C]:	Po odparowaniu wody >250°C, tygiel otwarty
Szybkość parowania:	Brak danych
Palność (ciała stałego, gazu):	Nie dotyczy cieczy
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	Brak

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Prężność par w 40 °C [kPa]:	Brak danych
Gęstość par:	Brak danych
Gęstość względna w 15°C [kg/m ³]:	1,05 – 1,1
Rozpuszczalność:	Nie rozpuszcza się
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (log Kow):	Nieokreślony
Temperatura samozapłonu [°C]:	Nieokreślona
Temperatura rozkładu [°C]:	Brak danych
Lepkość kinematyczna w 40°C [mm ² /s]:	> 7mm ² /s
Właściwości wybuchowe:	Nie posiada właściwości wybuchowych
Właściwości utleniające:	Na podstawie struktury chemicznej substancji (głównego składnika) nie wchodzi ona w reakcje egzotermiczne z materiałami łatwopalnymi.

9.2 Inne informacje: brak danych

Sekcja 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1 **Reaktywność:** W warunkach użytkowania nie wskazuje zwiększonej reaktywności.

10.2 **Stabilność chemiczna:** W zalecanych warunkach produkt stabilny.

10.3 **Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:** W warunkach użytkowania nie powoduje niebezpiecznych reakcji.

10.4 **Warunki, których należy unikać:** W warunkach atmosfery wybuchowej unikać źródeł zapłonu i działania ciepła.

10.5 **Materiały niezgodne:** Silne utleniacze.

10.6 **Niebezpieczne produkty rozkładu:** W wysokich temperaturach może następować rozkład termiczny produktu. Charakterystyka powstałych produktów będzie zależać od warunków rozkładu. Mogą wydzielać się gazy i opary: tlenki węgla, siarki, azotu, siarkowodor oraz węglowodory.

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków ekologicznych:

11.1.1 Substancje:

11.2.1 Mieszaniny:

a) Toksyczność ostra

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

b) Działanie drażniące

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

c) Działanie żrące

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

d) Działanie uczulające

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt zawiera *kwasy tłuszczowe*. Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

e) Toksyczność dla dawki powtarzalnej

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

f) Rakotwórczość

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

g) Mutagenność

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

h) Szkodliwe działanie na rozrodczość

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1 Toksyczność:

Ze względu na zawartość składników niebezpiecznych produkt został sklasyfikowany jako działający szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
Brak danych dotyczących ekotoksyczności mieszaniny.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu:

brak specyficznych danych.

12.3 Zdolność do bioakumulacji:

Brak specyficznych danych. Współczynnik biokoncentracji (BCF) nie jest oznaczony. Badania wykazały, że BCF dla niektórych produktów ropopochodnych jest nieznaczny ze względu na słabą rozpuszczalność produktu w wodzie.

12.4 Mobilność w glebie:

Produkt gromadzi się na powierzchni wody i w przypadku jego dużych ilości następuje zmniejszenie transferu tlenu do wody.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Brak danych.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania:

Produkt nie zawiera substancji niebezpiecznych dla warstwy ozonowej.

Sekcja 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Uwaga! Resztki produktu w pustych nieczyszczonych opakowaniach mogą stwarzać zagrożenie wybuchowe i pożarowe.

Nie wolno spawać, grać, ciąć lub wiercić zbiorników lub opakowań metalowych z produktem lub po produkcji.

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów:

Nie usuwać odpadu do kanalizacji, nie dopuścić do zanieczyszczenia nim wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.
Stosować pojemniki na odpady odporne na węglowodory, zamykane i oznakowane.

Odzysk lub unieszkodliwianie produktu należy przeprowadzać zgodnie z zasadami i planami gospodarowania odpadami oraz wymaganiami ochrony środowiska tylko w miejscu wyznaczonym tj. w instalacjach lub urządzeniach spełniających określone wymagania. Do unieszkodliwiania zaleca się przekształcenie termiczne.

Opakowania jednorazowego użytku utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi postępowania z odpadami opakowaniowymi. Natomiast opakowania wielokrotnego użytku mogą być ponownie wykorzystane po oczyszczeniu.

Postępować z odpadami zgodnie z przepisami prawnymi (Sekcja 15 poz. 15.1.9; 15.1.10; 15.1.11; 15.1.11).

Sekcja 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

14.1 Numer UN (numer ONZ): nie dotyczy

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN: nie dotyczy

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: nie dotyczy

14.4 Grupa pakowania: nie dotyczy

14.5 Zagrożenia dla środowiska: nie dotyczy

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: nie dotyczy

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC: nie dotyczy

Produkt nie podlega przepisom w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych (ADR) (Sekcja 15 poz.15.1.18 -15.1.21).

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny:

- 15.1.1 Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów (Dz. Urz. UE seria L nr 396 z 30 grudnia 2006r. oraz sprostowanie Dz. Urz. UE seria L nr 136 z 29 maja 2007r. z późn. zm.)
- 15.1.2 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
- 15.1.3 Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U.11.63.322)
- 15.1.4 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. 03.171.1666 z późn. zm.)
- 15.1.5 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych preparatów niebezpiecznych (Dz. U. 09.53.439 z późn. zm.)
- 15.1.6 Dyrektywa 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych
- 15.1.7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE seria L nr 353 z 31 grudnia 2008r. z późn. zm.)
- 15.1.8 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE seria L nr 312 z 22 listopada 2008r.)
- 15.1.9 Dyrektywa Rady 91/689/WE w sprawie odpadów niebezpiecznych, znowelizowana przez: Dyrektywę Rady 94/31/EWG oraz rozszerzona Decyzją Rady 94/904 ustanawiającą listę odpadów niebezpiecznych
- 15.1.10 Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. 10.185.1243 z późn. zm.)
- 15.1.11 Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. 04.192.1968)
- 15.1.12 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 02.217.1833 z późn. zm.),
- 15.1.13 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 11.33.166)
- 15.1.14 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 05.11.86 z późn. zm.)
- 15.1.15 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 06.137.984 z późn. zm.)
- 15.1.16 Rozporządzenie (WE) Nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. WE seria L nr 244 z 29 września 2000r.)
- 15.1.17 Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. 06.136.964)
- 15.1.18 Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. 09.27.162)
- 15.1.19 Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 05.108.908 z późn. zm.)
- 15.1.20 Dyrektywa Rady 94/55/WE z dnia 21 lipca 1994r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do transportu drogowego towarów niebezpiecznych (Dz. Urz. Seria L nr 319 z 12 grudnia 1994r.) zmieniona Dyrektywą Komisji 2004/111/WE (Dz. Urz. Seria L nr 365 z 10 grudnia 2004r.)
- 15.1.21 Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 02.199.1671 z późn. zm.).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego: brak dla mieszaniny.

Karta Charakterystyki

zgodna z Rozporządzeniem (UE) nr 453/2010

LA 5

Data wydania: 22.05.2007r.
Aktualizacja: (08.04.2011r.)

Wyd. nr 4

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

Zakres aktualizacji: zaktualizowano kartę pod względem merytorycznym i graficznym; zmianie uległa klasyfikacja produktu.

Źródła kluczowych danych, na podstawie których opracowano Kartę Charakterystyki oraz możliwość uzyskania dalszych informacji:

Niniejszą Kartę Charakterystyki wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu REACH, z wykorzystaniem informacji przedstawionych w dokumentacji rejestracyjnej, technologicznej, na podstawie dostępnych wiadomości literaturowych opisanych m.in. przez specjalnie do tego celu powołane organizacje międzynarodowe oraz według najlepszej naszej wiedzy.

Analizy własności fizykochemicznych są wykonywane na bieżąco w Grupie LOTOS S.A.

Literatura:

- [1] Obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.
- [2] Warunki techniczne.
- [3] Karty Charakterystyki Substancji/Mieszanin Niebezpiecznych oraz nie zaklasyfikowanych.

Wyjaśnienie skrótów:

PBT – (*Persistent Bioaccumulable Toxic*) - trwale, zdolne do bioakumulacji i toksyczne, vPvB - bardzo trwale i ulegające bioakumulacji w bardzo dużym stopniu; C – substancje i mieszaniny żrące; Xi - substancje i mieszaniny drażniące; Xn – substancje i mieszaniny szkodliwe; N – substancje i mieszaniny niebezpieczne dla środowiska; R10 – produkt łatwopalny; R34 – powoduje oparzenia; R35 – powoduje poważne oparzenia; R36 – działa drażniąco na oczy; R38 – działa drażniąco na skórę; R43 – może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą; R52 – działa szkodliwie na organizmy wodne; R65 – działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia; R66 – powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry; R50/53 - działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym ; R51-53 - działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym; Flam. Liq. 3, H226 – łatwopalna ciecz i pary (kategoria 3); Asp. Tox. 1 H304 – połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią (Kategoria 1); Skin Corr. 1B; H314 – powoduje poważne uszkodzenie skóry i uszkodzenie oczu (kategoria 1B); Skin Irrit. 2; H315 – działa drażniąco na skórę (kategoria 2); Skin Sens. 1 H317 – może powodować reakcję alergiczną skóry (kategoria 1); Eye Irrit. 1, H319 – działa drażniąco na oczy (kategoria 2); Aquatic Chronic 1 H410 – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe zmiany (toksyczność przewlekła; kategoria 1); Aquatic Chronic 2 H411 – działa toksycznie na organizmy, powodując długotrwałe zmiany (toksyczność przewlekła; kategoria 2.

OŚWIADCZENIE

Informacje przedstawione w niniejszej Karcie Charakterystyki zawierają stan naszej wiedzy na dzień wydania Karty. Zwracamy uwagę Dalszym Użytkownikom i Dystrybutorom, że nie ponosimy odpowiedzialności za niewłaściwe stosowanie naszego produktu w sposób inny niż przez nas zalecany. Środki ostrożności odnośnie zdrowia i bezpieczeństwa oraz porady w sprawach ochrony środowiska zapisane w tej Karcie nie muszą być odpowiednie dla wszystkich indywidualnych osób czy sytuacji. Obowiązkiem Stosującego jest dokonanie oceny oraz stosowanie opisanego produktu w sposób bezpieczny i zgodnie z całym obowiązującym prawem i przepisami. Przepisy wymienione w Karcie w żaden sposób nie zwalniają Użytkownika z przepisów dotyczących jego działalności.

Niniejszy dokument opracowano w Grupie LOTOS S.A.

KARTĘ CHARAKTERYSTYKI NALEŻY BEZZWŁOCZNIE PRZEKAZAĆ W DÓŁ ŁAŃCUCHA DOSTAW